

Razstava arh. Sulčiča

Med Slovenci v Argentini se je visoko uveljavil arh. Viktor Sulčič, ki je prišel iz Trsta med obema vojnoma. Že od začetka se je udeleževal med svojimi rojaki, pa tudi pozneje je imel dobre stike s povojno, politično emigracijo.

Rodil se je v Trstu leta 1895, diplomiral kot arhitekt v Bologni in prišel v Argentino leta 1924, kjer je tudi umrl leta 1973.

Vsi poznamo njegova velika dela, kot so tržnica Mercado de Abasto, stadion Boca Juniors, cerkev Sagrado Corazón v San Justu, vhod v pokopališče v Luján in še vrsto drugih privatnih in javnih zgradb. Med drugim je pripravil tudi prvi načrt za Slovensko hišo, osrednji sedež nove emigracije.

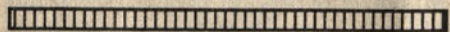
Poleg svojega arhitektskega dela se je ukvarjal tudi s slikanjem, kjer se je uveljavil z akvareli, ki jih je med drugim razstavljal tudi v Slovenski hiši.

Bil pa je tudi pisatelj in pesnik. Izdal je knjigo povesti La Olla, pesmi Luces y Sombras (kjer je dodal tudi tri slovenske pesmi, posvečene Primorski), ter spomin na slovenskega učenjaka v Patagoniji Benigarja — El Hombre que murió sentado.

V zadnjih letih se je z njegovim delom ukvarjala dr. Irene Mislej, ki je pripravila retrospektivno razstavo njegovega dela leta 1989 v Ljubljani, ki je gostovala nato še drugod po Sloveniji kakor tudi v Trstu. Sedaj pa je bilo možno prikazati to razstavo tudi v Buenos Airesu, kjer je pokojni umetnik deloval.

Razstava vsebuje nad 50 fotografij njegovih del, kakor tudi slike in dokumentacije.

Razstavo je pripravila dr. Irene Mislej, ki jo je tudi pripeljala v Argentino. Pokrovitelja razstave sta pa slovenski ministrstvu in sicer za Slovence po svetu — dr. Janez Dular, ter kulturno ministrstvo — dr. Andrej Capuder. V Argentini pa so prevzeli organizacijo koordinator Oscar Molek ter arh. Marjan

SRBIJA PO VOLITVAH

nad. s 1. str.

ljudstvu, ki ga je izvolilo z absolutno večino. Enotnost naroda se kaže tudi ob sprejemu nove ustave v Saboru. To ustavo je sprejel tudi večji del poslancev srbske narodnosti. Zaskrbljiva točka Hrvatov so srbski „teroristi“ na Kninu. Zanimivo je, da so to ozemlje imeli med zadnjo vojno zasedeno četniki in ne komunisti. Na Hrvaškem je več pokrajin, kjer so močne srbske naselbine, ki terjajo svoje pravice. Po zadnjih volitvah je srbska armada na popolnoma nepričakovan način odvzela Hrvatom orožje. Zato Hrvati v zadnjem času zbirajo močne policijske rezerve, ker nimajo — po pisanju Viktor Meierja, sedaj nobene teritorialne obrambe.

Miloševićeva zmaga in njegove dobre zveze z jugoslovansko armado je Slovincem odvzela vsako upanje na pameten razgovor o bodočnosti Jugoslavije in Slovenije.

Mnenje je bilo, da se bo usoda Jugoslavije odločala v Bosni in Hercegovini. Možno pa je, da bo ta odločitev padla že prej zaradi jasnih in odločnih izjav Slovincem in Hrvatov o samostojnosti svojih republik.

Toda nacionalna hegemonija Srbije ob javno izpovedani močni podpori jugoslovanske armade pa je močan faktor...

Priredila D-ova.

Eiletz, Jure Vombergar, Rubén Kerševan, Alejandro Stoka in Iris Vodopivec ter Roberto Mislej in pokojnikov sin Fedor Sulčič.

Razstava bo na ogled v Centro Cultural Recoleta, Junín 1930, kjer bo odprta od 20. marca do 7. aprila v normalnih urah.

Pozneje pa bo na ogled tudi v Slovenski hiši 13. aprila.

Ob tej priliki bo imela organizatorica razstave dve konferenci: 26. aprila v CAYC — Viamonte 452: „El reciclaje en la arquitectura en la Argentina y en Eslovenia“ ter 3. aprila v dvorani Centra Recoleta: „Sobre Viktor Sulčič y la arquitectura de la década“ in morda še druga predavanja.

Prav je, da se oddolžimo pokojnemu umetniku in javnemu delavcu arh. Sulčiču, ki je pomagal tako predvojnim kakor povojnim političnim emigrantom, in je postal visoko znan v argentinskih profesionalnih krogih. Zato upamo, da si bo veliko rojakov ogledalo to razstavo tako v argentinskem okolju na Recoleti kakor v Slovenski hiši.

Pokojni umetnik zasluži naše priznanje!

Novo Jutro

Ivo Žajdela, lastnik in časnikar časopisa „Novo Jutro“, je 5. marca v Ljubljani na tiskovni konferenci predstavil prvo številko časopisa, ki bo za zdaj izhajal kot štirinajstdnevnik, kasneje pa kot tednik. Časnik je po mnenju Žajdele nastal in potrebe, saj se medijski prostor v Sloveniji za nekatere vsebine spet oži. Gre za tematiko, ki jo je Ivo Žajdela obravnaval že v listu Demokracija, ki je nehal izhajati sredi januarja, govori pa o drugi strani naše polpretekle zgodovine, ki ni našla mesta v uradnem zgodovinopisju. Žajdela v prvi številki, ki jo je v celoti napisal sam, piše o nekaterih starih in novih spoznanjih in pričevanjih, o dognanjih med drugo vojno in po njej. Zanimal je, da bi mu k izdajanju časopisa pomagala slovenska politična emigracija, dejal pa je, da bo časopis seveda odprt tudi zanj. Prva številka je izšla v nakladi 7000 izvodov na 24 straneh in za ceno 20 dinarjev.

Predlog za počastitev

Občinskemu zboru SDZ Škofja Loka predlagam, da Skupščini občine Škofja Loka posreduje pobudo, da se iz namenskih sredstev za obnovo starega mestnega jedra Škofje Loke uredi pročelje rojstne hiše pesnika, pisatelja, prevajalca in esejista, dr. Tineta Debeljaka v Blaževi ulici 7, na njej pa še letos odkrije spominska plošča.

Dr. Tine Debeljak je bil rojen v Škofji Loki 27. aprila 1903. leta, umrl pa je 20. januarja 1989. leta v Buenos Airesu, Argentina.

Občinskemu zboru SDZ Škofja Loka še predlagam, da o tej pobudi obvesti vodstva drugih strank koalicijske Demos.

Mojmir Tozon,
podpredsednik IO
SDZ Škofja Loka
26. februarja 1991

SLOVENIJA S PERSPEKTIVE ŠIRŠEGA SVETA

Dr. Zdravko Inzko, Draga 1. septembra 1990 — št. 3.

Ne glede na to pa je Taiwan znan po celem svetu in vsakdo izmed nas je že imel v rokah izdelek Made in Taiwan, ki ima trenutno za Japonsko druge največje devizne rezerve sveta, namreč preko sedemdeset milijard dolarjev.

Naslenji, zadnji primer je vam vsem znan, četudi je to primer vlade brez ozemlja, vlade brez oblasti. Govorim o Palestini, ki ima svoj sedež kot opazovalka pri Združenih narodih in ki je bolj znana pod kratico PLO ali OLP. Palestinci imajo svojo vlado, svoj davčni in finančni sistem, svoje ambasadorje in predstavništvo v tujini, četudi nimajo niti svoje domovine niti svoje oblasti nad kakim ozemljem. Mislim, da so ravno Palestinci blesteč primer uspešne diplomacije, uspešnega uveljavljanja v celem svetu, primer uspešne svetovne prisotnosti naroda, ki niti nima svojega državnega ozemlja.

Vsa ta dolga vrsta primerov, predvsem pa zadnji, nas z vso jasnostjo soočajo z dejstvom, da je Slovenija po vojni storila premalo in da po svoji krivdi s perspektive širšega sveta več kot štirideset let sploh ni obstajala.

Kaj torej storiti? Kako naj ukrepa nova mlada Slovenija, da bo v širšem svetu deležna več priznanja?

Mislim, da nekateri odgovori na ta vprašanja ležijo na dlani in da so direktno ali implicitno povezani z državami, ki sem jih doslej omenil kot primere. Če bi pa moral kategorizirati odgovore o bodoči podobi Slovenije, potem bi rekel, da obsegajo predvsem dva aspekta, zunanji in notranji, pri notranjih aspektih pa moramo, vsaj zaenkrat, diferencirati med notranjeslovenskimi in notranjejugoslovanskimi.

A. NOTRANJESLOVENSKI ASPEKTI

Ureditev notranjeslovenskih vprašanj je s perspektive širšega sveta bistvena zato, ker bo Slovenija veljala v svetu samo toliko, kolikor bo notranje urejena, kolikor bo, če se komercialno izrazimo, dober, kakovosten produkt, dobro blago, ki se kakor recimo avtomobil mercedes, samo hvali. Tako mala Švica nima filharmonikov, ne znamenitih državnikov, niti ni članica OZN, vendar slovi po celem svetu po svoji vzorni notranji ureditvi, ki ji je prinesla tudi solidno in trajno zunanje priznanje.

Notranja zgrajenost Slovenije obsega številna področja, ki stojijo pogosto v medsebojni odvisnosti in katera je treba gledati kot elemente slovenske hiše. Naslednje naštevanje šestih pogojev, elementov za globalno priznanje ni popolno, ne predstavlja neke programske hierarhije.

I. Slovenija naj bo predvsem država po meri človeka, dežela, kjer bo imel posamezen občan več pravic kot kjerkoli na svetu, dežela, kjer bo administracija razgrnila svojo veliko mrežo organizirane skrbi za bližnjega, kjer bo pa tudi posameznik storil prostovoljno svoje, da bo to mrežo krepil in širil.

II. Slovenija naj bo etična dežela. Mislim tu na evropsko-civilizacijski etos, na nemški pojem „christliche Abendland“, mislim tu na krščansko etiko, vendar brez vsakega vsiljevanja ali reklamiranja tega

pojma za ta ali oni tabor.

Dovolite, da se tu kratko ustavim in nanizam nekaj zelo osebnih misli o krščanstvu, slovenskih krščanskih demokratih in njihovem vodstvu.

O krščanstvu, ki je dalo Slovincem pismenost in glavne temelje naše kulture in civilizacije, naj povem, da me zaboli, kadar zasledim simetrično-mehanično enačenje naše vere z boljševizmom v slovenskih časopisih in debatah, kjer kar mrgoli takih citatov kot so sledeči: „vnašanje krščanske kulture v učbenike bi prineslo novo indoktrinacijo“, ali „šola ne sme biti niti marksistična niti katoliška“, dalje „včasih je v javnosti opaziti strah, da bo krščanstvo izpodrinilo prejšnjo ideologijo“, ali „iz ene skrajnosti padati v drugo“ ali pa „v svobodnem svetu ni mrtva samo rdeča ideologija, ampak vsaka druga“, ali končno „slovenska usoda se bo prevesila iz enega totalitarizma v drugega, oblast se bo z leve noge prestopila na desno“.

Nekateri celo hočejo enačiti sedanje reforme s Kardeljevo strastjo do reformiranja in končno primerjajo bivše komunistične cekaje s sedanjimi vodstvi strank. Take in podobne primerjave se pojavljajo seveda v bivših glasilih SZDL, deloma pa tudi v demosovih in celo krščanskih vrstah.

Takemu mehničnemu enačenju je treba reči z vso jasnostjo, da je popolnoma nesprejemljivo, in to niti kot verbalna duhovitost, saj ne moremo primerjati mračnega boljševisističnega razrednega boja z vsemi njegovimi posledicami z religijo vere, upanja in ljubezni, ki prinaša notranjo luč in orientacijo v Jezusu Kristusu.

Spomnil bi še na dve misli, ki sta ju v raznih inačicah ponavljala Delo in Naši razgledi, da namreč „Peterle ne razume prostora in časa“ in da nobena stranka, torej tudi SKD, razen kmetov „nima svoje socialne baze“, da je Peterle nepoznan, „neizoblikovana osebnost, anonimnež, ki doslej ni izstopal na katerem koli področju“.

Ti citati seveda dokazujejo ravno nasprotno, da so novinarji in pisci teh trditev bili tisti, ki niso poznali predsednika SKD niti slovenskih volivcev.

Sam sem v svojem življenju imel priložnost od blizu opazovati predsednika Gorbačova, Reagana, Waldheima, Kirchschrägerja, Alfonsina iz Argentine, Indiro Ghandi, Stamboliča, Avblja, Krajgerja in zadnjih osem mesecev tudi štirikrat Vaclava Havla. Vendar moram reči, da je mednarodno gledano tako dobro pripravljene ministrskega predsednika težko srečati, saj Peterle ni samo zgodovinar, geograf, ekonom in sociolog, ki ga zanima človek v vseh njegovih razsežnostih, je izrazit personalist, ki povrh zna odlično angleško in nemško in julija sem v Parizu izvedel od Janeza Zorca, da je bil Peterle nekoč tudi tam in se učil francoščine. Poleg tega je študiral petje, je čebelar in ekolog in odličen poznavalec božjega stvarstva.

Ta Peterle je prav gotovo, čeprav samo intuitivno, vedel tudi za Masarykovo idejo o „nadrobem delu“, „delu v malem“, ki ga opisuje Vaclav Havel v svoji knjigi „Moc Bezmocnych“.

(se nadaljuje)

SLOVO OD UMETNICE BARE REMEC

SPOMIN V LJUBLJANI

Bara Remec: avtoportret; Zbornik Svobodne Slovenije 1965

Pokojno akademsko slikarko Baro Remec, ki je umrla 1. marca letos, je velika skupina bariloških Slovencev pospremila na njeno zadnje zemsko bivališče pod bariloškimi gorami, ki so bile tisti dan — sredi poletja — odete v sveže zapadli sneg. Po pogrebni maši, ki jo je daroval Branko Jan CM, se je od pokojne pri grobu poslovil dr. Vojko Arko v imenu slovenskih gornikov, s katerimi je nad 40 let zvesto sodelovala, saj je bila med ustanovnimi člani SPD. Nato pa je pisatelj Zorko Simčič v imenu slovenskih kulturnikov naslovil nanjo naslednje besede:

Draga Bara!

Daleč od domovine vas polagamo k večnemu počitku. Rad bi se poslovil od vas v imenu slovenskih kulturnikov v Argentini, predvsem likovnikov in književnikov, katerim tolikim ste bili tovarišica, učiteljica, sodelavka.

Ko se danes poslavljamo od vas, se poslavljamo od svobodnega umetnika, od svobodnega človeka, od svobodnega Slovenca.

Poslavljamo se od svobodnega umetnika, ki se nikdar ni vezal na nobeno slikarsko šolo, ki je ustvarjal pravzaprav bolj zase kot za druge, svoboden v izbiri tehnike, svoboden v izbiri tematike.

Toda še prej se poslavljamo od vas kot svobodnega človeka. Radi ste imeli ljudi, svoje in tuje, bili blizu zlasti malim, „ponižanim in razžaljenim“ — preprosti prvotni prebivavci te dežele, od Llanquína pa gori do Tilcare vas ne bodo nikdar pozabili... „La pintora de ojos azules...“

Ljubili ste gore, ljubili slovensko besedo, toda predvsem ste ljubili svobodo: zase ste jo zahtevali, a tudi vsakomur dajali. Kak zglede ne samo ob polpreteklih ampak tudi še današnjih kdaj glasnih kdaj tihih tiranijah, ob pritiskih na človeka!

Pa tudi od svobodnega Slovenca se poslavljamo. Od svobodne Slovenke, ki si je po tragičnem letu 45 izbrala pot v zdomstvo, v izgnanstvo in — kar je kot zglede še važnejše —, ki te poti ni zapustila kljub vabljenim klicem od doma že pred leti. In to, Bara, ko ste

dobro vedeli: dovolj bi bilo zatajiti svoje žive, dovolj izdati svoje mrtve — pa bi vaše ime zaslovelo in to ne samo po Sloveniji. Šele zdaj, ko se v našo domovino vrača svoboda, šele danes, da, prav v teh tednih se vračate domov tudi vi: vaše ime, vaše slike.

Da! Živeli ste za umetnost! In vendar vedeli: ne dá se biti resnični umetnik, če nisi najprej človek. Svoboden človek. Tak, kakršnega je Bog hotel.

V grob vas polagamo tukaj v Patagoniji. Naj bi vam ta tuja zemlja, ki vam pa je vendarle tako prirastla k srcu, bila lahna!

Iz Slovenije je poslal sožalno pismo tudi minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular:

Ob odhodu Vaše — in naše, slovenske — Bare Remec izrekam njenim sorodnikom in vsej argentinski slovenski skupnosti iskreno sožalje. Naša strokovna naloga je, da njenemu slikarstvu priznamo častno mesto v slovenski kulturni dediščini, naša moralna zaveza pa, da ohranimo blag spomin na njeno veliko osebnost.

dr. Janez Dular
Član IS RS za Slovence
po svetu in narodnosti
v Sloveniji

Enako sta sožalno brzojavko poslala tudi predsednik Slovenske izseljenske matice dr. Mirko Jurak ter tajnik Janez Rogelj.

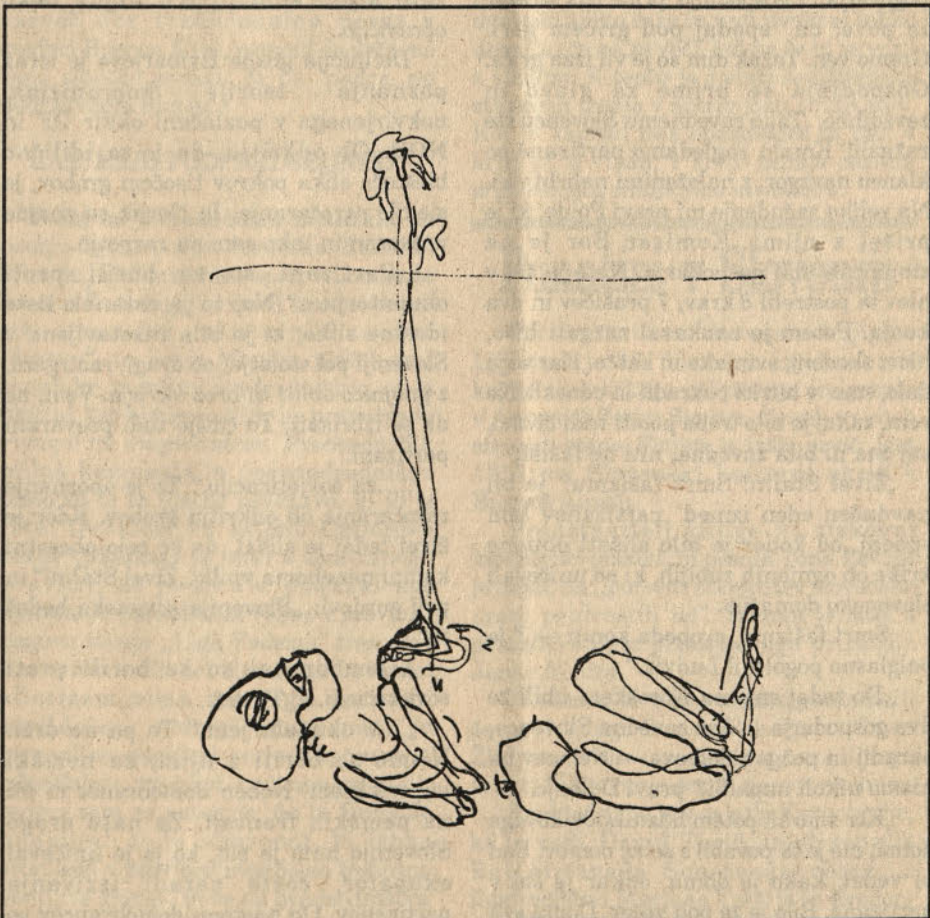
V San Carlosu de Bariloche v Argentini je 1. marca umrla akademska slikarka Bara Remec. Kako daleč in tuje nam zveni kraj, na oni strani oceana, svetá. Pravo vsebino dojemamo, če „po domače“ povemo, da je v Bariločah zaključila svoje plodno življenje ženska, umetnica, planinka, Slovenka Bara Remec, stebel slovenske kulture v argentinskem zdomstvu.

„Zdomstvo,“ pravi filozof Vinko Brumen, „nam je usoda in naloga. Nismo ga iskali, a ko smo vanj padli, moremo in moramo le v njem in iz njega opraviti svojo življenjsko nalogo, ki je čim pristnejše in čim polnejše življenje. To je glavna tostranska naloga živega človeka: zrasti čim više in dati čim več. In sicer nekaj lastnega in zares vrednega. To nalogo mora vsak človek opraviti na svojem življenjskem mestu. Za nas je to zdomstvo.“ Bara Remec je izbrala zdomstvo, delila je trdo in kruto usodo s svojimi ljudmi. Izpolnila je svojo nalogo med njimi, v zdomstvu.

Šolala se je v rodni Ljubljani, kjer je že zelo zgodaj odkrila v sebi umetniško voljo in klic, nadaljevala je na zagrebški akademiji pri prof. Beciču, v času kot se je rada spominjala, ko je Ivan Meštrovič vodil to ustanovo. Potovala je po kulturnih prestolnicah predvojne Evrope in se pripravljala za uspešno umetniško kariero, nekajkrat se je predstavila domačemu občinstvu. Kruti medvojni čas ji je odprl svet knjižnih ilustracij. V teh grafikah in risbah, ki so dopolnjevale prevode slovanskih literatur izpod peresa njenega svaka dr. Tineta Debeljaka, je prvič prišla do izraza njena izpovedna moč brez stilnih ali šolskih ovir. Nekaj črt, prej manj kot preveč, in se pred nami predstavi svet besed. Tej izrazni moči se je v letih taborišč in zdomstva pridružila bolečina in trpljenje. Sad je stisnjen v grafikah ob Črni maši za pobite Slovence (prvi knjigi slovenskih beguncev v Argentini leta 1949). Pred odhodom v

neznani svet, pa v seriji grafik za antologijo poljske književnosti, ki je izšla veliko pozneje, v zdomstvu. Prva argentinska leta so bila polna iskanja najrazličnejših pogojev za življenje, a Bara Remec ni nehala ustvarjati. Nekajkrat je razstavljala v najboljših buenosaireskih galerijah, argentinski likovni kritiki so jo spodbujali. A je Bara Remec, rafinirana mlada dama predvojne Ljubljane, nenadoma odkrila tisti svet indijanske kulture, svet, ki je životaril na samem robu argentinske družbe. In ta svet ji je bil bližji od kozmopolitske prestolnice. Od takrat se je vsako leto odpravila na sever ali na jug, med Indijance, vsrkavala je njihove barve, njihovo prostorsko pojmovanje sveta. To, kar je Janez Benigar dosegel po znanstveni poti, poglobitev in indijansko pojmovanje časa in prostora, to je Bara Remec dosegla z umetniškimi sredstvi. In na tej, indijanski zemlji sedaj počiva. V senci gorskih vrhov, ki jih je obiskovala, v svetu polnem odmevov na domače, slovenske goré. Ena bariloških gorá bo za vekomaj nosila njeno ime. Pico Bara so jo njeni planinski prijatelji imenovali. Barina naloga je končana, življenje izpolnjeno. Toda nekaj vseeno manjka; da bi v domovini zaslutili njeno delo. V preteklosti so se njena dela tiho, a vztrajno vračala domov, pravzaprav pritihovala so se v Slovenijo. Leta 1988 sta dve knjigi dopolnili skromno izdajo Benigarjevih spisov, eno predvojno delo se je znašlo na razstavi ljubljanskih revij. Šele lani, na skupinski razstavi starejše generacije umetnikov, ki ustvarjajo v zdomstvu, so Slovenci opazili njen poseben svet. Junija letos bo njena retrospektiva v Mestni galeriji, tako si jo je sama želela, a bo to duhovno vračanje brez avtorice. Čeprav na poseben način, bo tudi ona prisotna v svoji rodni Ljubljani. Grenak okus zamujenega pa ostaja še naprej...

Irene Mislej

BARA REMEC — Risba v knjigi Kyrie Eleison, Buenos Aires, 1964.

DELO, 6.marca

IVAN KOROŠEC

VREMENA KRANJCEM BODO SE ZJASNILA

Na komemoraciji v Teharjah, v nedeljo 14. oktobra 1990 je predsednik slovenske vlade dr. Lojze Peterle med drugim dejal: „Odpor zoper okupatorja je bil etično dejanje in zahteva globoko spoštovanje do vseh, ki so se dvignili v svoji ljubezni do domovine. Iz iste ljubezni do doma in domovine pa so se drugi uprli revolucionarnemu nasilju.“

To je povedano simbolično; to so besede predsednika vseh Slovencev, ki mu je v napotje pretekli čas sovraštva in nasilja, ki si želi iz travme, za skorajšnji polet k sožitju, resnični svobodi in prostosti. Kot predsednik ima prav, kot Slovenec ne, ker posploši vzrok, zводи namen in cilj obeh nasprotnih medrevolucijskih silnic.

Do podobnih zaključkov prihaja tudi Spomenka Hribar ob izjavi: „Partizani so se borili proti okupatorju, za sovjetizacijo, domobranci proti sovjetizaciji z okupatorjem.“

Ali po geslu „simbolične sprave“: „Vsi so b'li glih!“

Ker sta tako Peterle kot Hribarjeva aktivna dejavnika resnične slovenske demokratizacije in s tem rušilca komunističnega nasilja najprej in predvsem zaslužita veliko priznanje!

Prepričan pa sem, da sta ob delu idealizma pripravljena tudi na konstruktivno kritiko, posebno kadar gre za odkritje vse resnice, katera pa je včasih za nekatere boleča, zato iskanje simbolične protituteži, za ravnovesje. Ker čutim dolžnost vse resnice pred simpatijo, zato nekaj pojasnil na njih izjavo.

Peterle: „Odpor zoper okupatorja je bil etično dejanje...“ Pri tem misli partizane. Če zgolj idealiste, je prav. Ker pa prikaže dve nasprotujoči si silnici, zveni, da ob tem misli partizansko borbo na splošno, s tem pa seveda pobarva realnost. Poglejmo, proti komu je bil partizanski odpor.

Vencelj Dolenjc piše v svojih spominih: „V kuhinjo, kjer smo se partizani pogovarjali z gospodinjo, pride naš stražar in pove, da spodaj pod gričem gori. Gremo ven. Težak dim se je vil izza griča. Gospodinja se prime za glavo in zavzdihne. „Tako zavednemu Slovincu ste zažgali!“ Kmalu zagledamo partizane po klancu navzgor, z naloženimi nahrbtniki. Na veliko začudenje mi pravi Polde, ki je prišel z njim: „Komisar Bor je na stopnicah ubil gospodarja. Nato je šel v hlev in postrelil 8 krav, 7 prašičev in dva konja. Potem je zaukazal zažgati hišo, hlev, skedenj, svinjake in kaščo. Kar se je dalo, smo v hitrici pokradli in odnesli. Ne vem, zakaj je bilo treba pobiti tudi živino, saj ona ni bila zavedna, niti ne fašist.“

„Živel Stalin! Smrt fašizmu!“ je bil navdušen eden izmed partizanov tam spodaj, od koder je bilo slišati obupne krike ob ognjenih zubljih, ki so uničevali slovensko domačijo.

„Smrt fašizmu, svoboda komu — ?“ je polglasno pogoltnil Ludvik.“

„Do tedaj smo na Koroškem ubili že dva gospodarja — oba zavedna Slovenca; okradli in požgali domove — Nemcev pa nismo nikoli napadli,“ pravi Dolenjc.

„Ker smo šli potem blizu Ludvikovega doma, me je ta povabil s seboj domov. Rad bi vedel, kako je doma, odkar je šel v partizane. Bilo je že pod večer. Doma sva dobila samo njegovo sestro in v hiši vse narobe. Ko je sestra zagledala brata, mu

je s pritajenim krikom, polnim strahu in groze, omahnila v objem. Šele čez čas je s hripavim glasom ob neutolažljivi ihti izjecljala:

„Partizani — so — ubili — mamo! — S krampom — in lopato — so jo pobili —“

„Prokleta boljševiska svoboda!“ je siknil skozi škripajoče zobe brat Ludvik — partizan.

Tedaj sem sklenil, da pobegnem — od partizanov,“ pravi Dolenjc.

— — —

Navajam ta primer, kot izreden. To je sinteza vse partizanske borbe — vse metode nasilja nad narodom, ki je dvomil v OF in odklanjal komunizem

Sama Ljubljana, posebno pa kraji okoli nje, pa naša Dolenjska, Notranjska, Bela krajina, hranijo krvave dokaze „etičnih dejanj“ partizanske borbe. Stotine grobov — žrtev komunističnega divjanja, med revolucijo samo, so „odlikovanja Osvobodilni fronti“.

„...odpor zoper okupatorja...“

Tudi jaz sem tako mislil, ko sem zagledal prve kratice OF po zidovih ljubljanskih ulic. Tudi jaz in tisoči smo tako želeli, pa smo kmalu razočarani spoznali, da je „etično dejanje v ljubezni do domovine“ ostala le nema želja mnogih, ki so odšli v partizane, ker niso videli stegenjih desnic slovenskih komunistov v „Heil“, ko so nemške horde vdirale v Slovenijo aprila 1941. Ker jim je krvavi srp in kladivo pokrila meglena fraza „Velike slovanske Rusije“. Ko so odkrili vso masko sprenevedanja in laži, so bili priklenjeni! Kdor ni zdržal, se je utrgal in pobegnil. Kdor je ostal, je svoj ideal — ljubezen do domovine — skril globoko v srce (iz strahu pred krvavimi, boljševiskimi komisariji), JAVNO PA JE ODOBRAVAL vso brutalnost in sadizem boljševiskih metod nad okupiranim narodom!

Definicija gospoda Peterleta je simbolični izraz predsednika vseh Slovencev, ob težkem prehodnem času, zato kljub simbolizmu najde neko opravičilo.

Definicija gospe Hribarjeve je izraz poznanja teorije komunizma, uokvirjenega v pozlačeni okvir OF in NOB. Ob odkritju, da je ta idilično bleščeča slika pokrov tisočim grobov, je sledilo razočaranje. In človek se znajde prevaran in tako sam na razpotju.

„Partizani so se borili proti okupatorju...“ No, to je ostanek tiste idealne slike, ki je bila razstavljena v Sloveniji pol stoletja, ob drugi, raztrgani, z gnojnico oblitni in brez okvirja. Vem, ne da se izbrisati. To čutijo tudi prevarani partizani.

„...za sovjetizacijo.“ To je spoznanje razočaranja ob odkritju grobov. Kdor je živel tedaj je slišal, da so te lo obcestni kamni nenehoma vpili: „Živel Stalin!“ in peli gozdovi: „Slovenija sovjetska bodeš ti.“

„Domobranci so se borili proti sovjetizaciji...“ To drži.

„...z okupatorjem.“ To pa ne drži. Nismo se borili z njim, za nemški imperializem. Noben domobranec ni bil na nemških frontah. Za našo drago Slovenijo nam je šlo, ko jo je uničeval okupator, često zaradi izzivanja partizanov. Ob nastopu domobrancev so pojenjavale represalije okupatorja in partizanski teror.

Vrzmimo že enkrat vse karte na mizo! Kaj pa je bilo pred domobranci? Vaške straže. In pred vaškimi stražami? Nacionalna ilegala in grupacije fantov po vaseh!

Začnimo od tukaj!

Ko sem se bil po daljšem premisleku in po razočaranju ob spoznanju boljševiske OF odločil, da je moje mesto na nasprotnem pločniku, ni bilo tako, kakor danes, ali kakor so navajeni ljudje ob razlikah, da se spuste v debato, kritiko, spoznanja ali priznaja. Ne! Če si imel korajžjo — ob groznjah — da si podvomil, ali celo oporekal metodam OF, te je enostavno vključila na črno listo „izdajalcev“, določenih za likvidacijo. Ni bilo: ali s komunistično stranko ali s katerikoli drugo. Ne! Bila je alternativa: Ali s komunisti ali smrt! Listo za likvidacijo je pripravil tožilec — vaški terencec — navadno delomrznež — ki je bil „sodnik“ in strah cele vasi. Sodbo je izvršil rabelj — politični komisar partizanskih odredov! Ta obsodba je bila brez obrambe in brez priziva, s pečatom na zasuta usta: „Izdajalec.“

Če je bil na tej črni listi gospodar družine, je bila navadno z njim določena za likvidacijo vsa družina — od dojenčka v zibelki do starega očeta.

„Neverjetno,“ bi dejal nekdo, ki tega ni živel. „Saj dojenček ni nosil okupatorjevega orožja ne uniforme.“

Tudi nam je bilo neverjetno. Nihče takrat ni nosil okupatorjevega orožja. Skrivali smo se pred njim, ker zanj smo bili vsi mladi — banditi.

Preko poldrug tisoč pobitih Slovencev samo v t. i. „Ljubljanski pokrajini“ (Dolenjska, Notranjska, Bela krajina), požgani in izropani domovi do septembra 1942, ni imelo nikake zveze ali sodelovanja z okupatorjem. Ljudje so se uprli OF ne zaradi fronte, tudi ne zaradi komunistov, temveč zaradi krutosti nasilja te OF! Večina je odklanjala sodelovanje s komunizmom že zaradi verskega prepričanja in prepovedi sodelovanja z njim. Ljudje so odklanjali boljševiskizacijo Slovenije zaradi poznanja krutosti krvavega Stalina. Če bi bila OF resnično narodna in proti okupatorju, sem prepričan, da bi jih lahko preštel na prste, ki bi odrekli sodelovanje!

Ko pa je narod odkril na hinavsko zapeljivi maski OF zločinski obraz komunizma, njegove laži in brutalne metode terorja, ni mogel ostati pasiven kakor ovce v pregradi. Nasilje je rodilo odpor! To je logična posledica. Tega je hotela KP in ga nazvala „belo gardo“, sicer bi se res morala spoprijeti z okupatorjem!

Ko je mrak legal na vas, so se fantje grupirali na ozarah, s svojim orožjem, v svojih „uniformah“ čakali, če se bodo partizani prihulili iz gozda in z vaškimi terenci ustrahovali vaščane: kradli živež, odgnali živino in ljudi v zakol!

ALI SMO IMELI PRAVICO ZAŠČITITI SVOJE VASI?

ALI SMO IMELI PRAVICO ŽIVETI?

Zakaj so (ste) nas imenovali izdajalce?

S svojimi puškami, v svojih „uniformah“, ponoči za skednjem ali kozolcem, da nas ne bi opazili, smo stražili svoje domove pred nasiljem partizansko-komunističnih band.

ZAKAJ SMO BILI IZDAJALCI?

In ko se ni dalo več — ne zaradi

nasilja okupatorja — zaradi komunističnega terorja OF, (marsikdo je celo prostovoljno zaprosil za konfinacijo, da je bil varen pred „NOV“), je vstala Nacionalna ilegala **PROTI OKUPATORJU IN V ZAŠČITO OGROŽENIH PO OF**. Povelje je bilo izogibanje borbe s partizani, z **UPANJEM NA DOGOVOR SKUPNIH AKCIJ PROTI OKUPATORJU**, (primer Francije in Poljske).

Po enem tednu so nas partizani izsledili v Dobrem polju in nas napadli. (Italijanov v dolini ne!) Odbili smo napad in se premaknili v Gorjance. Pod Dolžem smo dobili še hujši napad. (Italijanska posadka v Stopičah je živela v miru pred partizani!) Tudi ta napad smo odbili. Premaknili smo se k Sv. Ani na Krko. Tu so nas v tretje obiskali. Vse tedanje partizanske enote, od Krma do Gorjancev so se zaklele, da uničijo „oboroženo belo gardo“. Tu jih nismo odbili, smo jih razbili — boljševiske!

Po tem tretjem napadu se jih nismo več izogibali — partizanov; iskali smo jih in zasledovali! Partiji smo dokazali, da ji nihče ni dal oblast in še manj monopola nad slovenskim narodom.

Zakaj so komunisti nas nazvali z „belo gardo“? Mar ne v neipodbiten dokaz, da so bili boljševiski!

„Na klic Kominterne, združite se v čete, v boj za svobodo, v boj za Sovjete,“ so klicali.

Govorimo naravnost. Ni šlo, kako in s kakim orožjem napadaš ali se braniš. **ŠLO JE ZA SOVJETSKO ALI SLOVENSKO SLOVENIJO!**

Kdor se je odločil ostati svoboden Slovenec, je bil po sovjetskem slovarju — izdajalec!

— — —

OF je bila past Komunistične partije. Partija je bila orodje Kominterne. Kominternina je bila krvavi Stalin za boljševisko nadvlado sveta!

Poglejmo vsej resnici odločno v oči. Analizirajmo namene, sredstva in cilje medrevolucijskih silnic.

Okupirani slovenski narod je bil edina priložnost komunistične partije, da s pomočjo Sovjetske zveze in z lažno krinko OF izvede boljševisko revolucijo — **NAMEN**.

Ni bilo važno, če so bili v partizanskih vrstah tudi Italijani pa Avstrijci, Bolgari in Mongoli, ki so se borili za „svobodo naroda“. Važno je bilo, da so bili komunisti, pod vodstvom političnih komisarjev, slepo poslušni v izvajanju nasilja — **SREDSTVA**, za svobodo in oblast partije — **CILJ!**

Na debelo so ponujali našo Slovenijo Sovjetom. Po vojni so za domobrance zbarantali našo Koroško in Primorsko. Danes pa jo — našo Slovenijo — „v svoji ljubezni“, po kosih prodajajo evropskim kapitalistom — „**NARODNO OSVOBODILNA VOJSKA!**“

Ali bi bilo mogoče, da bi vse to nasilje, laži, sprenevedanja in intrige ne rodile odpora? Odpora ne le med revolucijo do maja 1945. Pol stoletja — skozi vso sužnost, vse do danes in vedno. Odpor proti vsaki tiraniji, vsaki korupciji, proti vsem koristolovcem, za končno zmago resnične svobode in demokracije, za zmago naše — **SAMOSTOJNE SLOVENIJE!**

NOVICE IZ SLOVENIJE

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

LJUBLJANA — Zbirka Deteljica založbe Mladinske knjige združuje dela, ki so nekak prvi prehod od slikanic k obsežnejšim besedilom. Leta 1990 se je obogatila z dvema knjigama: Polonce Kovač Kaj se komu sanja in Sama Kušarja Potovanje račke Dine. Izbere ljudskih in umetnih pravljic z vsega sveta pri Mladinski knjigi prinaša zbirka Zlata ptica. V tej zbirki je izšel izbor pripovedk etiopskih ljudstev Stol in zemlja, ki jih je izbrala in prevedla Silvestra Rogelj-Petrič. Zunaj zbirke pa je Mladinska knjiga v letu 1990 izdala Biblijske zgodbe, najznamenitejše pripovedi za otroke im mladino. Avtor priredbe je Uroš Kalčič.

MURSKA SOBOTA — Pomurska založba je poslala na knjižni trg priročnik za popotnika in poslovnega človeka z naslovom „Pomorje A-Z2“. Avtor besedila je Bela Sever, področni urednik Slovenske enciklopedije pri Mladinski knjigi, avtorja fotografskega dela pa sta Lado Klar in Jože Pojbič. Gre za prvi priročnik o kaki slovenski pokrajini.

LJUBLJANA — Veliki in Mali medved je naslov prikupne zvezdne slikanice, ki jo je na knjižni trg poslal Marjan Prosen. (Sam založil in izdal). Slikanici je avtor dodal še tisto astronomsk vsebin, ki je pomembna za obravnavanje v nižjih razredih osnovne šole pri predmetu, imenovanem spoznavanje narave in družbe. Potrudil se je, da je zgodbe odel v otrokom razumljivo besedilo.

LJUBLJANA — Lani je Slovenija dobila 18.624 novih telefonskih priključkov. Zdaj je v Sloveniji skupno 472.000 telefonskih priključkov. Zanimivo pa je, da se še naprej zmanjšuje število telegrafskih priključkov in povečuje število priključkov za telefakse. Zdaj jih je že več kot 3100.

LJUBLJANA — Družbeni proizvod Slovenije v letu 1989 je znašal 40,2 milijarde dinarjev, kar je predstavljalo 18,17 odstotka celotnega jugoslovanskega družbenega proizvoda. Leto poprej je odstotek znašal 18,91. Največji delež je imela Hrvaška s 25,38%, Srbija pa s 23,15%. Ker je bilo leto 1989 zelo „inflacijsko“ in je tudi dolar slabel, je kar težko zračunati družbeni proizvod na prebivalca. Nekateri so prišli do teh števil: jugoslovansko povprečje naj bi bilo 3.240 dolarjev, slovenski družbeni proizvod 7.158 dolarjev, na Hrvaškem 4.160, v Srbiji 3.043, na Kosovem pa 844 dolarjev.

IZOLA — Ladjedelnica 2. oktober se je znašla pred stečajem. Koprška enota službe družbenega knjigovodstva je temeljnemu sodišču predlagala, naj preuči položaj tega 335-članskega kolektiva in naj se odloči o stečajnem postopku. Razlog je tudi v tem primeru več kot 60-dnevna blokada žiro računa, zaradi česar zaposleni v tem podjetju še vedno niso prejeli novembrskih osebnih dohodkov.

POSTOJNA — Jaslice so pripravili v osrčju Postojnske jame. Zamisel o takšnem obujanju spomina na Jezusovo rojstvo se je rodila v podjetju Postojnska jama - Turizem Postojna. Jaslice so se prižgale na božični predvečer, ugasnile pa na Svete tri kralje zvečer.

LJUBLJANA — V vodstvu ljubljanske policije je prišlo do sprememb. Republiški sekretar za notranje zadeve, Igor Bavčar,

se je zahvalil Silvu Kozlevčarju, dosedanjemu načelniku Ljubljana mesto, ki se je poslovil od rednega službovanja hkrati pa bo na voljo kot zunanji svetovalec Darku Mavru, šefu slovenske kriminalistične službe. Novi načelnik je Boris Stadler, dosedanji ljubljanski javni tožilec. Poleg tega je Staneta Cigličič, dosedanji vršilca dolžnosti načelnika inšpektorata milice, v omenjeni upravi zamenjal Marjan Starc.

LJUBLJANA — Narodna banka Jugoslavije bo do konca marca umaknila iz obtoka 4 dinarske bankovce. Tako s 1. aprilom ne bodo več zakonito plačilno sredstvo bankovca za 2 milijona dinarjev in 400.000 dinarjev, izdana avgusta 1989, in za 50 dinarjev oziroma za 200 dinarjev, izdana 1. januarja 1990. Do konca decembra jih bodo namreč zamenjali z novimi bankovci.

LAŠKO — Rjavi premog bodo kopali samo še dve leti, dokler ne bodo izčrpane vse zaloge. Program preusmeritve bo poskrbel za zaposlitev rudarjev.

LJUBLJANA — Ljubljanski gasilci so v letu 1990 intervenirali 1.762 krat, kar bi v povprečju nanese skoraj 5 posegov na dan. V primerjavi z letom 1989 pa jih je bilo za 218 več.

MARIBOR — Pakete za novorojenčke je do sedaj pripravljalo podjetje Tosama, od maja naprej jih bo pa mariborski Aja. Mamice so imele na izbiro dve možnosti, zdaj pa bodo pakete malo zmanjšali in povečali izbiro na pet, mamice pa bodo smele vzeti dva.

PORTOROŽ — Marina v Luciji bo imela sto novih privezov za plovila do šest metrov dolžine in brez jamborov (zaradi mesta). Uredili jo bodo na prejšnjih lucijskih solinah, na katere so pred časom navozili blato, kar je precej kazilo lucijsko okolico. Pravijo, da imajo že vse več prošelj, kot pa bo novih privezov, saj so ti — zaradi slabše opreme — cenejši od dosedanjih.

LJUBLJANA — Nov davčni sistem, ki je stopil v veljavo z letošnjim novim letom, je povečal število davkoplačevalcev, predvsem posameznikov. Računajo, da jih bo skoraj milijon in pol, vključno tudi upokojenci. Sicer pa bo plačevanje prišlo v poštev šele prihodnje leto, ko bodo zračunali letošnji osebni dohodek, odšteli morebitne olajšave in nato izračunali dohodnino. Potem bodo še upoštevali plačilo davkov med letom, in kar ostane, bo treba plačati.

LJUBLJANA — Elektrike bodo letos v Sloveniji več imeli, kot pa jo bodo porabili, zato bodo presežek prodali drugam. Elektrarne bodo pridobile 3,6 odstotkov manj kot lani, a so veliki porabniki že napovedali precej zmanjšano uporabo zaradi manjših potreb.

LJUBLJANA — Adria Airways je za časa vojnih zapletov v Perzijskem zalivu odpovedala polete v Izrael. Za to so se odločili, ker so se bali tvegati varnost poletov, zaradi povišanih zavarovalnij premij in zmanjšane števila potnikov.

BEOGRAD — Jug Grizelj, časnikar, ki je več let imel svojo kolono v ljubljanskem Delu, je umrl star 67 let. Rojen je bil v Šibeniku, v mladosti pa je pisal filmske scenarije. Njegove članke je v našem tedniku večkrat omenjal in dokumentiral Pavle Rant v svoji rubriki Listanje po Delu.

Čim bolj napredujemo v tem letu 1991, tem bolj se celotno družbeno življenje suče okoli bodočih volitev. Dejansko ni vladnega ukrepa, ki bi v osrčju ne imel odmev vladnega posluha na volilno melodijo. Tako je razumljivo, da se tudi dnevne novice in šušljanje opazovalcev vedno bolj nanašajo na položaj v strankah, notranja pogajanja in nastop posameznih kandidatov.

„VSI SMO KANDIDATI“

Ne le politične sekcije dnevnikov, marveč tudi naslovne strani časopisov in osrednje sekcije TV in radijskih poročil, so bile zadnje dni posvečene vprašanju kandidature podpredsednika Duhaldeja za mesto guvernerja province Buenos Aires. Zadeva, čeprav izgleda zapletena, je v bistvu enostavna. Le s prave strani si jo je treba ogledati.

Zadeva je sledeča: komaj je predsednik Menem tako prepričljivo zmagal na volitvah, se je okoli njega zbrala skupina „ultramenemistov“, katerih namen je bil dobiti soliden prostor pri koritu. Ena najbolj zaželenih porcij je bila gubernacija province Buenos Aires, katere volitve bodo letos. A tedaj je obstajala velika zapreka: guverner Cafiero je imel v mislih spremeniti provincijsko ustavo in sam znova kandidirati.

Lanski avgustovski plebiscit je dokončno zaprl pot Cafierovi kandidaturi. A istočasno pokazal izredno ljudsko nezadovoljstvo s peronistično vlado. Boj za kandidaturu je tedaj postal še bolj krvav, a tudi bolj zapleten: nikake gotovosti za zmago ni pripisana peronizmu.

Sledeče ankete priljubljenosti posameznih „predkandidatov“ so pokazale, kako malo jih ljudje poznajo, kako malo jim zaupajo, in kako daleč so njihove želje od „krute realnosti“. Temu je bilo potem treba še pripisati vedno večjo potrebo predsednika Menema, da peronizem zmaga v provinci Buenos Aires, ne le ker od tu pošljejo v državni kongres največje število poslancev, marveč ker tradicionalno poraz v provinci Buenos Aires, pomeni za državno vlado sledeče poraze, če ne padca, na vsedržavnem nivoju.

KAM MERI PODPREDESEDNIK?

Tedaj se je nenadoma pokazala na obzorju figura podpredsednika. Eduardo Duhalde je bil svoj čas župan v Lomas de Zamora. Že tedaj je navezal izredno dobre stike z različnimi predstavniki zmerne „obnove“, in ko je Menem pričel svoj triumfalni marš na predsedništvo, se je pokazal kot bister politik in pravočasno pristopil na njegovo stran. Predsedniška volilna kampanja in podpredsedniško mesto so le še ojačili povezavo, ki jo je pletel Duhalde. Po zatonu Cafierove zvezde (plebiscit je imel s tem mnogo opraviti), se je kmalu pokazal kot najmočnejši peronistični veljak v provinci. Njegova struja „Liga Federal“ trenutno kontrolira velik del članstva. In še to: cafierizem nima lastnega močnega kandidata; sedanji guverner je pripravljen pogajati se in kupčevati z Duhaldejem, prej kot z ultramenemisti. Menem sam se poteguje, da bi Duhalde kandidiral: to je edini mož, ki lahko peronizem v provinci pripelje do trenutno dvomljive zmage; in še na predsedništvu bi ostala dvojka Menem-Menem, o kateri smo že pisali.

Zakaj se torej Duhalde javno otepa

kandidature? Prvič: noče, da bi izgledalo, da je „Menemov kandidat“, ker to danes pomeni manjši pritok glasov. Hoče torej podpredsednik ohraniti „lastno osebnost“ in javno pokazati „razdaljo“ med njim in predsednikom. Drugič: Duhalde ima kot zadnji cilj (kateri politik ne!) predsedniški stolček. V tem si seveda nasprotuje z Menemom, ki tudi škili na ponovno izvolitev (ustavna reforma je po sredi). Kar bo torej koristilo tem njegovim načrtom, to bo storil, in zavrnil vse, kar smatra za kamen spotike na tej poti. Vsekakor računajo, da bo najkasneje v enem mesecu sam objavil kandidaturo. Če se prej ne bo premislil, kajti tudi on dobro ve, da doslej v vsej argentinski zgodovini še noben guverner province Buenos Aires ni postal predsednik.

PA ŠE GOSPODARSTVO

Seveda so izgledi na uspeh peronizma v buenosaireski provinci tesno povezani z uspehom sedanje gospodarske politike. To v vladi dobro vedo in sam Cavallo se zaveda, da ima bore tri mesece, da se njegov načrt vsaj nekoliko pokaže uspešen med ljudstvom. Trenutno je pred očmi vsega naroda, da je inflacija meseca februarja preseгла 27%; da bo marca okoli 15% (če Bog da), in bo šele aprila nekoliko bolje.

Ministru je uspelo zatreji prvi upor tuje bančne povezave, ki je pred dvema tednoma porinila dolar v oblake. Cavallo je zmagal na celi črti (vse prodane dolarje je potem pokupil mnogo ceneje), a za ceno poostrene recezije. To pa gre proti celotnemu osrčju njegovega načrta, katerega zadnji (čeprav preveč oddaljeni) načrt je reaktivacija zadušene industrije.

Kjer pa še ni videti zmagovalca je v boju med železničarskimi upornimi sindikalnimi formacijami in vlado. Kriza se nadaljuje, in v tej krizi, čeprav predsednik trdi, da zmaguje vlada, je očitno, da Menem izgublja, ker nenehno kapljajo novi možni glasovi iz korca peronističnega volilnega rezultata. To lahko razvidi vsakdo, ki se dnevno vozi iz predmestja v prestolnico in potrači dvakrat toliko časa in tudi dvakrat toliko denarja (če ne še več), kot pa če bi se vozil z vlakom. K temu je dodati še učiteljsko stavko in trenja v notranosti sindikatov. Kot je zapisal nek opazovalec te dni: v krizi ni le vlada; v krizo zahaja celotna argentinska sindikalna struktura.

Ponatisi v Sloveniji

Pri založništvu slovenske knjige v Ljubljani je 26. februarja izšel ponatis knjige slovenskega političnega emigranta v Argentini Zorka Simčiča Človek na obeh straneh stene. Knjiga je izšla prvič leta 1957 pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu.

Predstavitelj knjige na tiskovni konferenci pisatelj in pesnik Tone Pavček je dejal, da „pomeni obogatitev slovenske proze petdesetih let“. Roman je izšel s prizadevanjem pisateljevega prijatelja Janka Modra.

Istočasno so v isti založbi predstavili še novi knjigi Borisa Pahorja iz Trsta Žlahtne transverzale in pesmi Igorja Likarja Potovanje čez Mojzesov spomin.

Pred tedni pa je v založbi Karantanija, ki jo vodi David Tasič, izšel ponatis Balantičevega Sonetnega venca, z ilustracijami Marjana Tršarja in uvodom dr. Tineta Debeljaka. Knjiga je izšla v bibliografski obliki leta 1944. Tasič je lani tudi izdal Debeljakovo Črno mašo.

MALI OGLASI

Znanje angleštine za potovanje — Mila Hribar, T.E. 651-5354

Prodaj parcelo na privatnem pokopališču „Los Cipreses“ T.E. 795-7014

ELEKTRONIKA

Elektro Ader — Električni material za industrijo in dom, splošne inštalacije. Ader 3295 - Munro; Tel.: 766-8947.

Varnostni elektronski sistemi (alarmas) za hiše - tovarne - avtomobile.

Inž. Janez M. Petkovšek, Amianot 9969 - Tel.: 769-1791 - Loma Hermosa

Kadar se o računalnikih (kompjuterjih) govori, **inž. Janez Kocmur** vam poskrbi. Tel.: 651-7459 - Brandsen 2167 - San Justo.

SERVIS

Dolenc Lojze - popravila barvne TV, videokaset, radio snemalcev, kaset in avdio - Cervoño 3942 - San Justo - Tel.: 651-2176.

ZOBOZDRAVNIKI

Viktor Leber - splošna odontologija, implantes óseo-integrados; sredo in petek, od 14 do 18; Belgrano 3826 - 7. nadstr. „B“ - San Martín - Tel.: 755-1353.

TURIZEM

Potovanja, skupinske ekskurzije, letalske in pomorske vožnje poskrbi po ugodni ceni **Marjeta Šenk** - Tel.: 762-2840.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik - ponedeljek, sredo, petek od 17 do 19 - Don Bosco 168 - San Isidro - Tel.: 743-5985.

dr. Franc Knavs — odvetnik - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: 45-0320 in 46-7991

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov — Andrej Marolt - Avellaneda 216 - San Miguel - Tel.: 664-1656.

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge - Bolívar 224 - Ramos Mejía - Tel.: 654-0352.

Alpe Hogar — Stane Mehle - vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - (1826) Rem. de Escalada - Tel.: 248-4021.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt - Pte. Illia (Ruta 8) N° 3113 - (1663) San Miguel - Tel.: 664-1656.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital (1 kvadra severno od postaje Liniers).

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385 - 1. nadstr., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - Tel.: 325-2127.

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje od sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje od sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

Cena največ štirih vrstic ★ 14.000.- za enkratno objavo, za vsak mesec — 4 številke — ★ 42.000.-

Legajo 3545-82

Rojaki, se spominjate kako je lep mesec maj v domovini pod Triglavom? Pridružite se nam na skupinsko potovanje v **SLOVENIJO 91**

Zaradi pomanjkanja prostora smo primorani razdeliti skupino na štiri dele, in sicer:

1. za 15. maj do Milana — povratek 4. julija
2. za 16. maj do Trsta in Ljubljane — povratek 10. julija
3. za 19. maj do Ljubljane — povratek 26. junija in 10. julija
4. za 30. maj do Trsta in Ljubljane — povratek 10. julija

Prostora imamo na razpolago samo za 140 potnikov. Za vpisnino potrebujemo točne osebne podatke in 100 ameriških dolarjev za rezervacijo prostora. Več informacij v naši poslovalnici: Hipólito Yrigoyen 2742, San Justo. Delovni čas od 9 do 19 - ob sobotah od 9 do 12 - T. E. 441-1264/1265.

Osebne novice

Rojstvi: V Ranelaghu se je rodila **Karla**, hčerka Tatjane Reven por. Spinella.

V družini Iva **Smrdelja** in Irenke roj. Loboda se je 10. marca rodila hčerka prvorojenka **Ljudmila**.

Krst: Dne 2. marca je bil krščen v vikariji „Nuestro Señor de los Milagros“ **Ivan Andrej Golob**, sin Andreja in lic. Marte roj. Križ; krstil je Tone Bidovec.

Staršem naše čestitke!

Poroki: V soboto, 9. marca, sta se poročila v farni cerkvi v Lomas del Mirador **inž. Milan Nemanič** in **prof. Rezka Novak**. Za priče so bili njuni starši Jože in ga. Anica Nemanič ter Pavle in ga. Marica Novak. Poročil je župnik Jože Škerbec.

8. marca sta prišla zakrament svetega zakona v cerkvi Señora de los Milagros **Slavko Rant** in **Patricija Sanchez**

Čestitamo!

Nova diplomanta: Na Lujanski državni univerzi je zaključila študije in diplomirala kot inženirka za prehrambo **Terezka Snoj**. Na univerzi UADE je končala študije „relaciones públicas“ **Marija Korošec** iz Carapachaya.

Čestitamo!

OBVESTILA

PETEK, 15. marca: **Seja Medorganizacijskega sveta** v Slovenskem domu v San Martinu ob 20. uri.

SOBOTA, 16. marca: **Občni zbor Zadruga Sloga** ob 20. v Slomškovem domu.

Začetek Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši. Ob 15. uri popravljalni izpiti, nato vpisovanje in sv. maša.

NEDELJA, 17. marca: **Tombola v Carapachaju** ob 16. uri. Občni zbor Društva Zedinjena Slovenija v Slovenski hiši ob 10.30.

SOBOTA, 20. marca: **Razstava del arh. Viktorja Sulčiča;** ob 19 v Mestni galeriji, Junín 1930, Recoleta. **Liga Žena-mati v San Martinu:** ob 18.30 govori Anica Loh.

Učiteljska seja v Slovenski hiši ob 20. **SOBOTA, 23. marca:**

Razgovor s Spomenko Hribar in Alenko Puhar pri Slovenski kulturni akciji; v Slovenski hiši ob 20.

NEDELJA, 24. marca: **Redni letni občni zbor društva Slovenska vas.** Prvi sklic ob 16. Pričetek ob 17 ob vsakršni udeležbi članov.

SOBOTA, 13. aprila: **Razstava del arh. Viktorja Sulčiča;** pri Slovenski kulturni akciji v Slovenski hiši.

OBISK IZ SLOVENIJE

Sredi leta bo v Sloveniji Slovenski Svetovni Kongres. Da se o izvedbi tega kongresa pogovori s Slovenci v Argentini, nas bo obiskala predsednica Slovenskega regionalnega odbora Spomenka Hribar skupaj z Alenko Puhar.

Spomenko Hribar že dobro poznamo po njenem pogumnem delovanju; več njenih člankov smo tudi objavili v našem časopisu. Gospa je tudi članica skupščinske komisije za raziskavo povojnih zločinov.

Alenka Puhar je doma iz Črnomlja, je študirala literaturo in angleščino ter je sedaj časnikarka pri Delu. Ukvarja se tudi s pedagogijo. O slovenski emigracijski kulturi je napisala že več člankov v Delu; bila je tudi voditeljica simpozija o dr. Tinetu Debeljaku lani v Škofji Loki.

Med Slovenci v Argentini bosta od 22. do 26. marca 1991.

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Proprietario: Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono y Telefax: (54-1) 69-9503
Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino ★ 360.000; pri pošiljanju po pošti pa ★ 400.000; ZDA in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 100 USA dol.; obmejne države Argentine 90 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 75 USA dol.

V Evropi lahko kupite Svobodno Slovenijo:
v Trstu: Knjigarna Fortunato, Vía Paganini 2;
v Celovcu: knjigarna Mohorjeve družbe, Viktringer 26.
v Ljubljani: Pri Prešernovem spomeniku.

Stavljenje: MALIVILKO
Talleres Gráficos "VILKO" S.R.L.,
Estados Unidos 425
(1101) Buenos Aires - Tel.: 362-7215

Vsem, ki bi želeli telefonirati našemu tedniku oziroma vsem v Slovensko hišo, sporočamo, da naš telefon zaradi okvari v centrali še nekaj tednov ne bo deloval.

Slovenska Kulturna Akcija
1. kulturni večer

Razgovor s
Spomenko Hribar in Alenko Puhar

V soboto, 23. marca ob 20. uri v Slovenski hiši

RAZSTAVA DEL
arh. VIKTORJA SULČIČA

Centro Cultural Recoleta; Junín 1930
Otvoritev 20. marca ob 19.; odprto do 7. marca.

Slovenska kulturna akcija

Slovenska hiša, Ramón L. Falcón 4158;
otvoritev v soboto, 13. aprila ob 20.

V Slovenskem domu v Carapachayu

bo v nedeljo, 17. t. m. ob 16. uri
vsakoletna

Tombola

Glavni dobitek: T.V. V BARVAH 20' (con c/remoto). Veliko število glavnih dobitkov in nad 250 činkvinov in kvatern.

Dobra postrežba, na razpolago bodo priznani krofi.
Rojaki in prijatelji našega doma prisrčno vabljeni!